

Basisboekenlijst

Voor lesgevers NVT/NT2

Met deze basisboekenlijst willen de Taalunie en Muntpunt hulp bieden aan wie Nederlands als vreemde taal (NVT*) of Nederlands als tweede taal (NT2) doceert, van basis- tot hoger onderwijs, in binnen- en buitenland.

Het summiere overzicht dat we hier bieden is vooral bedoeld om leerkrachten, docenten, scholen en bibliotheken te inspireren bij hun zoektocht naar goed (extra) lesmateriaal. We beperken ons tot boeken voor een algemeen (anderstalig) publiek dat Nederlands wil leren of interesse heeft voor de Nederlandse en Vlaamse cultuur.

Uiteraard is dit een subjectief samengestelde basislijst, gebaseerd op tips en suggesties van lesgevers en experts. De meeste boeken die u hier vindt, zijn oorspronkelijk geschreven voor een NT2-publiek, maar zijn ook erg bruikbaar buiten het taalgebied. De boekenlijst is alfabetisch geordend, per categorie.

Soms verwijzen we naar het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader om een taalniveau aan te geven. Over dat Referentiekader en de verschillende taalniveaus kunt u meer te weten komen via de website www.erknederlands.org.

Indien u aanvullingen, correcties of suggesties hebt voor deze lijst, mag u ons uiteraard iets laten weten. U kunt het best e-mailen naar nvt@taalunie.org.

Boeken die nuttig zijn voor lesgevers die werken met kinderen en jongeren zijn gemarkeerd met een asterisk (*).

De basiscollectie wordt geregeld in Muntpunt Brussel voorgesteld. U krijgt dan uitleg, tips en suggesties voor andere boeken of aanvullend lesmateriaal. Meer info: nvt@taalunie.org

CULTUUR EN MAATSCHAPPIJ

Bagage. Kennis van de Nederlandse samenleving (Nelleke Koot), Uitgeverij Coutinho, 2011.

Met dit boek maakt de lezer aan de hand van tien thema's kennis met Nederland. Veel informatie wordt aangeboden in tabellen, vragen, meningen of uitspraken. De lezer kan met behulp hiervan zijn eigen ideeën vergelijken met die van anderen. Zo leert hij dat mensen binnen de Nederlandse samenleving heel verschillend over allerlei zaken kunnen denken.

Culturele waarden en communicatie in internationaal perspectief (M.-T. Claes en M. Gerritsen), Uitgeverij Coutinho, 2016.

Deze uitgave is bedoeld voor iedereen die in zijn opleiding of beroep te maken heeft met mensen uit andere cultuurgroepen. Het boek stimuleert docenten en studenten na te denken over de eigen (interculturele) communicatie. Ook voor professionals die werken in internationaal opererende organisaties of in organisaties die met lokale diversiteit te maken hebben is het nuttig.

Discovering the Dutch. On Culture and Society of the Netherlands (E. Besamusca en J. Verheul (red.)), Amsterdam University Press, 2014.

Dit boek is in het Engels geschreven en behandelt de belangrijkste culturele, historische en maatschappelijke thema's. Het is onderverdeeld in twintig hoofdstukken, die passen in de delen 'Society', 'History', 'Art and Culture' en 'Contemporary Issues'.

Het Nederlands vroeger en nu (G. Janssens en A. Marynissen), Acco, 2011.

Het Nederlands vroeger en nu is een handboek voor extramuraal studenten en docenten over het ontstaan en de evolutie van het Nederlands, van zijn vroegste voorlopers tot en met zijn huidige vormen. Centraal staat de externe geschiedenis: de lotgevallen van de verschillende variëteiten van de Nederlandse taal, zoals de dialecten, de standaardtaal en de groepstalen, in hun brede politieke, maatschappelijke en culturele context.

Inleiding literatuurgeschiedenis voor de internationale neerlandistiek (J. Gera en A. Sneller), Verloren uitgeverij, 2010.

Dit is een literatuurgeschiedenis die speciaal werd geschreven voor de internationale neerlandistiek. In zeven hoofdstukken worden de hoogtepunten uit de Nederlandse literatuur van Vlaanderen en Nederland besproken. Er wordt bovendien aandacht besteed aan de historische context. Ook worden er verschillende literatuurbenaderingen behandeld en tekstanalyses gegeven. Alle hoofdstukken worden afgesloten met een aantal opdrachten.

Kom verder! Examenboek Kennis van de Nederlandse samenleving (A. Bakker), Uitgeverij Boom, 2016.

Dit is verplichte kost voor iedereen die in aanmerking wil komen voor een permanente verblijfsvergunning. In twintig lessen en tachtig alledaagse situaties staan de belevenissen centraal van Monica, een 35-jarige Braziliaanse die in Nederland woont.

Nederland voor Nieuwkomers. Kennis van het land en zijn bewoners (J. van der Toorn-Schutte), Uitgeverij Boom, 2014.

Nederland voor nieuwkomers is een boek over Nederland voor nieuwe Nederlanders. Het boek bevat vijftien hoofdstukken en wijdt hen in in de Nederlandse cultuur, de gebruiken, de geografie en de geschiedenis.

DIDACTIEK

* **Actief met taal. Didactische werkvormen voor het talenonderwijs** (D. de Coole en A. Valk), Coutinho, 2010.

In dit handige boek bieden de auteurs ruim zestig verschillende werkvormen aan die als inspiratiebron kunnen dienen om een les leuker, dynamischer of efficiënter te maken. De werkvormen zijn gegroepeerd en voorzien van labels die de vaardigheid, het taalniveau en de groepeeringsvorm aangeven. Met didactische tips.

* **Actief met taal in de zaakvakken. Didactische werkvormen voor het basisonderwijs** (A. Valk), 2016.

Er is een grote groep leerlingen die het lastig vindt om de zaakvaklessen te volgen omdat de taal te moeilijk is. Dit boek staat vol beproefde, laagdrempelige werkvormen voor de zaakvakken die helpen om de gebruikte taal toegankelijk te maken. Deze werkvormen zorgen ervoor dat zaakvaklessen leuker worden en dat leerlingen zich de inhoud beter eigen kunnen maken. Geschikt voor CLIL- of immersieonderwijs.

Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs (B. Bossers en F. Kuiken), Coutinho, 2010.

Dit handboek geeft een actueel en duidelijk overzicht van het vakgebied. De eerste twee hoofdstukken behandelen de context van het leren van een tweede taal. Daarna komen de verschillende onderdelen van taalvaardighedenonderwijs aan de orde. Er is ook een hoofdstuk over toetsing en evaluatie en ten slotte bespreekt men een aantal politieke, onderwijskundige en sociale aspecten van het NT2-onderwijs. Website met aanvullende informatie beschikbaar.

* **How Languages Are Learned. An Introduction To The Main Theories Of First And Second Language Acquisition** (N. Spada en P. Lightbown), Oxford University Press, 2013.

De belangrijkste taalverwervingstheorieën en hun invloed op het taalonderwijs komen aan bod. De auteurs bespreken factoren als intelligentie, persoonlijkheid, leeftijd en motivatie. Het boek bevat ook praktische tips, weerlegt vooroordelen over talen leren en helpt docenten lesmateriaal te beoordelen.

Interculturele communicatie in de NT2-les (A. Nuwenhoud), Coutinho, 2018.

Dit boek is geschikt voor (toekomstige) NT2-docenten in Nederland en Vlaanderen die meer willen weten over hoe ze aan hun kennis, houding en vaardigheden kunnen werken op het gebied van interculturele communicatie. Het boek is ook nuttig voor andere betrokkenen in het NT2-werkveld die regelmatig contact hebben met volwassen tweedetaalleerders.

* **Nederlands als tweede taal in het basisonderwijs** (F. Kuiken), ThiemeMeulenhoff, 2016.

Dit handboek geeft inzicht in het proces van tweedetaalverwerving. De auteurs besteden aandacht aan werk- en oefenvormen waarmee leerkrachten de verwerving van het Nederlands bij anderstalige kinderen kunnen stimuleren.

In de tekst zijn vragen en opdrachten opgenomen. Elk hoofdstuk bevat een zelftoets en een lijst met verwijzingen waarmee de lezer meer over een onderwerp te weten kan komen.

* **Vanzelfsprekend. Van theorie naar praktijk: Nederlands voor anderstaligen** (R. Devos, H. Van Loo en E. Versyck), Uitgeverij Acco, 2018.

Een boek voor de beginnende én gevorderde NT2- en NVT- lesgever. Het theoretische deel is een kritische kennismaking met alle recente taalonderwijsbenaderingen, het praktische onlinedeel bevat een groot aantal communicatieve en interactieve klasopdrachten, vooral gericht op de vaardigheden spreken en schrijven. Met kant-en-klare kopieerbladen. (Dit boek volgt de structuur van de leergang Vanzelfsprekend, maar kan ook onafhankelijk daarvan gebruikt worden.)

GRAMMATICA'S EN OEFENBOEKEN GRAMMATICA

Beter Nederlands. Grammaticaal hulpboek voor anderstaligen (D. Bouman-Noordermeer), Coutinho, 2011.

Dit boek geeft antwoorden op grammaticale vragen van beginners (niveaus A2 en B1). Met oefeningen. Er zijn twee andere oefenboeken verkrijgbaar voor gevorderde studenten (niveau B1/B2): Beter Nederlands 1 en Beter Nederlands 2.

De Delftse grammatica (B. Sciarone), uitgeverij Boom, 2008.

De Delftse grammatica is geschikt voor laag- en hoogopgeleide cursisten. De Delftse methode staat erom bekend dat het Nederlands via teksten wordt aangeleerd en dat de grammatica impliciet wordt aangeboden.

Doe wat met grammatica! - Gids (M. Goossens, A. Wouters), Standaard Uitgeverij, 2008.

Dit boek is een hulpmiddel bij elke basismethode Nederlands. Het is een gesystematiseerd en praktijkgericht boek met een duidelijk overzicht van de belangrijkste regels (niveau A1-A2). Er zijn twee oefenboeken beschikbaar.

Dutch. An Essential Grammar (W. Z. Shetter, E. Ham), Routledge, 2016.

Een contrastieve basisgrammatica voor Engelstalige studenten, in het Engels geschreven. Met veel voorbeelden en oefeningen. Bevat een woordenlijst met vertaling van alle woorden uit de teksten.

Eenvoudige basisgrammatica NT2 (J. van der Toorn-Schutte), Boom, 2004.

In het Nederlands. Voor beginnende, lager opgeleide anderstaligen die minimaal enkele jaren middelbaar onderwijs hebben gevolgd. Bevat 40 hoofdstukjes met illustraties en oefeningen. Eindniveau A2. Extra oefeningen online te downloaden.

Klare Taal. Uitgebreide basisgrammatica NT2 (J. van der Toorn-Schutte), Boom, 2006.

Volledig in het Nederlands. Voor wie minimaal enkele jaren middelbaar onderwijs heeft gevolgd. In 88 lessen komt een grote hoeveelheid grammaticale onderwerpen aan bod. Met voorbeeldzinnen, illustraties en veel oefeningen. Inclusief oefencd-rom.

Néerlandais. Grammaire de l'étudiant (G. Sonck), De Boeck, 2018.

Een tweetalige, contrastieve grammatica voor Franstaligen. Met veel voorbeelden en aandacht voor de frequentste moeilijkheden die Franstalige studenten uit het middelbaar en hoger onderwijs tegenkomen bij het leren van Nederlands.

LEERGANGEN

De opsomming van de leergangen in dit document is geen exhaustieve lijst en bevat op geen enkele manier een kwalitatief waardeoordeel. De keuze van de leergangen is gemaakt op basis van een aantal criteria. Het gaat in eerste instantie om leergangen die ontwikkeld zijn met steun van de Taalunie en/of waar de Taalunie rechtstreeks ervaring mee heeft. Verder staan er leergangen in die meervoudig getipt werden en waarvan het nut en de doeltreffendheid ons is aangeraden.

Contact! Nederlands voor anderstaligen (E. de Leeuw, P. Roël en A. Cornax), Intertaal, 2014.

Communicatieve leergang, voor klassikaal gebruik met hoger opgeleiden. Niveaus A1 en A2. Bestaat uit tekstboek inclusief 2 cd's, werkboek inclusief 3 cd's, docentenhandleiding en website. De grammatica is socratisch van opzet. Bij klassikale invoering van de methode zijn de handleiding en extra kopieerbare bladen gratis te downloaden.

De Delftse methode, Boom.

Een tekstgebaseerde lesmethode met lesboeken en cd-roms voor alle niveaus. Woorden en grammatica worden geleerd via het lezen en beluisteren van teksten, er wordt geen moeilijke terminologie gebruikt, de woordenschat is vertaald in twintig talen. Verschillende versies voor verschillende niveaus beschikbaar.

Nederlands in gang (A2), Nederlands in actie (B1) en Nederlands op niveau (B2) (B. de Boer, e.a.), Coutinho.

Totaalmethode NT2 voor hoogopgeleide anderstaligen. Alle taalvaardigheden worden geoefend: lezen, luisteren, spreken en schrijven. Daarnaast is er aandacht voor grammatica, uitspraak en intonatie, cultuur, praktijkopdrachten en reflectie. Het accent ligt op het gebruik van het Nederlands in het dagelijks leven. Met audio- en beeldmateriaal.

* Nederlands onder de zon (Eric Westerveld), Koks Gesto Caribbeans.

Lesmodules Nederlands speciaal ontwikkeld voor basis- en voortgezet onderwijs op de Caraïben. Met activerende en stimulerende werkvormen. Nadruk op communicatieve vaardigheden (spreken, luisteren, gesprekken voeren). Opgebouwd volgens de systematiek van het Europees Referentiekader (ERK).

Niet Vanzelfsprekend. Een vervolgmethode Nederlands voor anderstaligen (H. Fraeters, P. Schoenaerts en H. Van Loo), Acco, 2003.

Vlaamse lesmethode, voor hoger opgeleiden, eclectische aanpak. Niveau B1. Bevat teksten, audio- en videomateriaal van zowel Vlaamse als Nederlandse media. Met een motiverende, humoristische soap op dvd. Bruikbaar in de klas of als zelfstudie. Bestaat uit leerboek, hulpboek, cd's en dvd's.

Taal totaal. Nederlands voor gevorderden, Intertaal, 2016.

Een communicatieve leergang voor in de klas, met veel materiaal dat zelfwerkzaamheid mogelijk maakt. Grammatica is van ondergeschikt belang. Niveau B1. Vertalingen van de woordenschat in Engels, Frans, Duits en Spaans. De leergang bestaat uit tekstboek, werkboek, cd-rom met extra oefeningen, handleiding en cd's (bij tekstboek en werkboek).

Taal vitaal. Nederlands voor beginners, Intertaal, 2014.

Een communicatieve leergang voor in de klas, met veel materiaal dat zelfwerkzaamheid mogelijk maakt. Grammatica is van ondergeschikt belang. Niveaus A1 en A2. Vertalingen van de woordenschat in Engels, Frans, Duits en Spaans. De leergang bestaat uit tekstboek, werkboek, cd-rom met extra oefeningen, handleiding en cd's (bij tekstboek en werkboek).

Vanzelfsprekend. Nederlands voor anderstaligen (R. Devos, H. Fraeters, P. Schoenaerts en H. Van Loo), Acco, 2018.

Vlaamse lesmethode, voor hoger opgeleiden, eclectische aanpak. Niveaus A1 en A2. Verkrijgbaar met hulptaal Engels of Frans, bruikbaar in de klas of als zelfstudie. Met een motiverende, humoristische online videosoap. Bestaat uit tekstboek, werkboek, onlinemateriaal en docentenhandleiding (met video op USB) met daarin taakgerichte en communicatieve opdrachten.

Onderweg! (A. Hansen, C Repjuk en M. Cools), Van In, 2014

Onderweg! is een methode Nederlands die ontwikkeld werd voor Wallonië en Brussel. De methode is gestructureerd opgebouwd in sequenties en is gebaseerd op concrete communicatieve situaties. De methode bevat korte, doelgerichte oefeningen die enerzijds het leren door middel van persoonlijke toevoegingen verbreedt, maar die ook differentiatieactiviteiten voorziet.

Pistache, (I Vandewalle), die Keure, 2007

Een efficiënte methode om kinderen te laten kennismaken met een nieuwe taal. Ze worden 'ondergedompeld' in die taal op speelse wijze. Pistache kiest voor activiteiten waaraan kinderen plezier beleven: vertellen, zingen, spelletjes spelen... Hiermee kun je leerlingen moeiteloos boeien en zo verloopt hun eerste contact met Nederlands op een aangename en speelse manier. Bovendien wordt de Nederlandse woordenschat in een herkenbare context verpakt. Die context is visueel sterk onderbouwd, dat vertalen niet nodig is. De kinderen begrijpen de verhalen onmiddellijk.

Talent

OEFFENBOEKEN LEZEN

De omgevallen boekenkast. Bloemlezing NT2 (L. Verstraten), Boom, 2005.

De omgevallen boekenkast biedt anderstalige tieners en volwassenen vanaf niveau B1 een helpende hand bij het maken van een keuze uit de moderne literatuur. De bundel bevat 22 korte verhalen, gedichten en fragmenten van verschillende auteurs, voorafgegaan door een intro. Moeilijke woorden worden verklaard en bij elk verhaal staan oefeningen. Zowel klassikaal als individueel te gebruiken.

Milanese rijst. Een verhaal voor beginnende studenten Nederlands (M. Dingenouts), 2005. (online)

'Milanese rijst' is geschreven om beginnende studenten Nederlands plezier in het lezen en een beetje zelfvertrouwen te geven. Het materiaal is ontwikkeld voor lessen Nederlands aan een Italiaanse universiteit en is geschikt voor de meeste jongvolwassenen. Het bevat verwerkingsopdrachten en tips voor groeps gesprekken over de inhoud. Gratis downloaden:

http://snvt.taalunieversum.org/Taalunieversum/Milanese_Rijst/pdf/print2.pdf

* **Water bij de melk. Verhalen voor mensen die Nederlands leren lezen** (K. Dalderop, M. Borgesius, e.a.), Boom, 2017. Verhalen die afkomstig zijn uit verschillende culturen, bewerkt op drie alfaniveaus, zodat ze ingezet kunnen worden voor net gealfabetiseerde anderstaligen die Nederlands leren. De verhalen zijn ook te beluisteren. Op de bijbehorende site staat de audio en worden er tips gegeven hoe u de verhalen in de les kunt inzetten.

OEFENBOEKEN SPELLING EN SCHRIJVEN

Creatief schrijven. 20 keer spelen met taal voor beginners en gevorderden (Annemarie van den Brink, Trea Scholten), Boom, 2017.

Dit boek maakt deel uit van de reeks NT2-Cahiers. Deze reeks is een gereedschapskist voor (beginnende) NT2-docenten waarmee zij kunnen zorgen voor een professionelere aanpak van hun alledaagse lespraktijk, steeds met variatiemogelijkheden om de opdrachten aan te passen aan het niveau van de cursisten.

Nota bene! *Cursus schrijfvaardigheid voor hoogopgeleide anderstaligen* (J. Bakx e.a.), Coutinho, 2015.

Dit boek biedt schrijfp opdrachten aan en is tegelijk een naslagwerk. Het schrijven van formele teksten in het Nederlands – zoals zakelijke brieven, sollicitatiebrieven of opleidingsverslagen – komt aan bod, maar ook alles wat betrekking heeft op vormaspecten: grammatica, spelling en interpunctie. Het boek is bedoeld voor volwassen anderstaligen op B2-niveau van het Europees Referentiekader.

Spin 1. *Spelling en interpunctie. Theorie en oefeningen* (M. Goossens en A. Hellemans), Standaard Uitgeverij, 2011.

Het boek behandelt op een begrijpelijke manier de basisregels van de Nederlandse spelling en interpunctie. Na elk stukje theorie volgen enkele oefeningen. SPIN 1 kan als aanvulling gebruikt worden bij elke methode Nederlands. In SPIN 2 Oefenboek zijn aanvullende oefeningen bij SPIN 1 te vinden.

OEFFENBOEKEN SPREKEN EN UITSPRAAK

Dixi! *Cursus spreekvaardigheid voor hoogopgeleide anderstaligen* (J. Bakx), Coutinho, 2007.

Met behulp van dit boek kunnen hoogopgeleide gevorderde cursisten (niveau B2) hun spreekvaardigheid verbeteren en meer zelfvertrouwen krijgen in moeilijke en formele spreesituaties. Centraal staan de discussie, de vergadering, het tweegesprek en de monoloog. Met veel opdrachten en speciale aandacht voor woordgebruik, uitspraak en grammaticale kwesties.

Goed gezegd. *Uitspraak voor anderstaligen* (P. Schoenaerts e.a.), Boom, 2018.

Dit is de Vlaamse bewerking van 'Uitspraaktrainer in de les' (zie hieronder). Het is bruikbaar als docentenboek en als zelfstudiemateriaal. De oefeningen zijn onmiddellijk bruikbaar dankzij de kant-en-klare werkbladen en het bijbehorende geluidsmateriaal, die gratis te downloaden zijn. Via de geluidsbestanden kan de cursist oefenen met de stem van o.a. Martine Tanghe als voorbeeld. Zij is al meer dan dertig jaar een van de bekendste gezichten van de VRT-nieuwsdienst.

Nu versta ik je! (I. Blomme, A. Nordin en J. Potargent), Acco, 2013.

Dit boek werkt met een contrastieve aanpak: cursisten oefenen met moeilijke klankcombinaties om zo het verschil tussen klanken eerst te leren onderscheiden om ze vervolgens te leren uitspreken. Er is ook aandacht voor oefeningen op woord- en zinsaccent, klankverbindingen en prosodie. Met oefeningen op cd-rom en online. Van dit boek bestaat een Nederlandse en een Vlaamse versie.

Uitspraaktrainer in de les. *Uitspraakverbetering voor anderstaligen* (C. Van Veen e.a.), Uitgeverij Boom, 2010.

Docentenboek met kant-en-klaar oefen- en geluidsmateriaal voor cursisten, zowel beginners als gevorderden, van laagopgeleid tot hoogopgeleid. Behalve de oefeningen biedt het boek de docent inzicht in het belang van uitspraaktraining, helpt het bij de analyse van uitspraakproblemen en geeft het achtergrondinformatie over de uitspraak van het Nederlands. Op internet zijn extra oefeningen voor studenten te vinden. Zie Uitspraaktrainer online via www.uitspraaktrainer.nl.

OEFFENBOEKEN WOORDENSCHAT

Beeldtaal. 500 Nederlandse woorden en uitdrukkingen met oefeningen en antwoorden. (J. van der Toorn-Schutte), Boom, 2012.

Voor gevorderde cursisten en (anderstalige) leerlingen in het voortgezet onderwijs, vanaf niveau A2. Er is veel aandacht voor beeldspraak die teruggaat op beelden van vroeger en de betekenis van allerlei uitdrukkingen wordt helder uitgelegd. Het boek is thematisch geordend.

De spijker op de kop. Nederlandse uitdrukkingen voor anderstaligen (B. de Boer, B. Lijmbach), Coutinho, 2002.

Aanvulling op lesmethodes voor gevorderde en hoger opgeleide anderstaligen. Per hoofdstuk worden eerst fragmenten uit kranten en tijdschriften gegeven waarin de uitdrukkingen staan, dan wordt er passief geoefend met die uitdrukkingen en daarna actief, door in een reactie op een vraag de juiste uitdrukking te gebruiken. Het boek is zowel in groepsverband als individueel te gebruiken.

* **Het Grote Puzzel- en Doeboek voor anderstaligen** (H. Van Loo en P. Schoenaerts), Van Dorp Educatief, 2009.

Dit boek is speciaal ontwikkeld voor anderstaligen die op een speelse manier met de Nederlandse taal aan de slag willen. De puzzels en taalspelletjes zijn afwisselend wat betreft vorm, inhoud en moeilijkheidsgraad. Ze zijn bruikbaar voor leerders in de niveaus A1, A2 en B1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader. De oplossingen staan achter in het boek. Ook geschikt voor kinderen van de basisschool.

* **Hotel Hallo. Nederlandse woordenschat voor anderstalige kinderen** (K. Koelewijn), Boom, 2014.

Dit is een woordenschatpakket (tekstboek, werkboek, online materiaal) voor kinderen van 5 tot 11 jaar. Aan de hand van verhalen, liedjes en dialogen komen ongeveer duizend frequente woorden aan bod. Ook de belangrijkste taalhandelingen (zoals 'jezelf voorstellen', 'vragen hoe het met iemand gaat' of 'zeggen dat je iets leuk vindt') krijgen aandacht. Het pakket kan makkelijk gebruikt worden als woordenschatleergang voor taalzwakke kinderen of voor wie helemaal nog geen Nederlands spreekt. Daarnaast is het een bron van extra materiaal en een speelse aanvulling op bestaande lesmethodes. Er is een vervolg met nog eens 1000 woorden beschikbaar onder de titel 'Nog meer Hotel Hallo'.

Wijze woorden. Woordenlijst Academisch Nederlands met idioom oefeningen (G. Giezenaar, E. Schouten en L. Korebrits), Intertaal, 2016.

Een boek met een woordenlijst van ongeveer 1500 academische woorden en idioom oefeningen voor hoogopgeleide (ver)gevorderde anderstaligen die zich voorbereiden op werk of studie in het Nederlandse taalgebied. Geschikt voor zelfstudie of als aanvulling in de les.

* **Woordenstroom. Werkvormen voor woordenschat** (L. Minnema), Coutinho, 2018.

Woordenstroom bevat veertig gevarieerde werkvormen om woorden op een actieve en speelse manier terug te laten komen in de taal. De werkvormen kunnen gebruikt worden door iedere taaldocent, ongeacht in welke taal, op welk taalniveau, in welk leerjaar en met behulp van welke leergang hij of zij lesgeeft.

TAALKUNDE

Atlas van de Nederlandse taal (J. De Caluwe, M. Jansen, F. Van der Gucht en N. van der Sijs), Lannoo, 2017.

Vertrekkend vanuit de vragen die elke taalliefhebber zich weleens stelt, probeert deze 'atlas' de wondere wereld van taal in het algemeen en de Nederlandse taal in het bijzonder op een boeiende manier in kaart te brengen. Waar ter wereld spreken mensen Nederlands? Hoeveel dialecten bestaan er? Waarom ergeren we ons zo aan dt-fouten? Enzovoort. Er is een Vlaamse en een Nederlandse editie.

Geschiedenis van het Nederlands (M. van der Wal), Spectrum, 2012.

Een overzicht vanaf de vroegste stadia van onze taal tot het moderne Nederlands. Ook regionale en sociale taalverschillen in het verleden en heden komen aan bod. Speciale aandacht krijgt het Nederlands in België. Een hoofdstuk over recente taalontwikkelingen in de 21e eeuw maakt het boek geheel up-to-date.

Het verhaal van het Vlaams. De geschiedenis van het Nederlands in de Zuidelijke Nederlanden (R. Willemyns, W. Daniëls), Standaard Uitgeverij, 2003.

Dit boek legt de klemtoon op de geschiedenis van het Nederlands in de Zuidelijke Nederlanden. Welke invloed hadden de Bourgondiërs en de Spaanse, Oostenrijkse en Franse overheersers op het Nederlands in de Zuidelijke Nederlanden? Waarom mislukte de taalpolitiek van koning Willem I tijdens het Verenigd Koninkrijk? Waardoor werd indertijd het Frans de enige officiële taal van het jonge koninkrijk België? Wat betekende de Vlaamse Beweging voor het Nederlands in België? Het boek is geïllustreerd met tekstfragmenten, kaarten en foto's.

Spraakmakend Nederlands (Wim Daniëls), Ons Erfdeel.

Dit boekje (80 bladzijden) vertelt het verhaal van het Nederlands, van "Hebban olla vogala nestas hagunnan" tot "Hun hebben het gedaan". De auteur schetst het ontstaan en de geschiedenis van het Nederlands tegen de achtergrond van een steeds veranderende politieke en maatschappelijke context en blikt ook even vooruit. Verkrijgbaar in vier talen: Nederlands, Frans, Duits en Engels.

VARIA

Actief met taalvaardigheid. Werken met literaire genres in de klas (F. Lucas), Coutinho, 2015.

Hiermee kunnen tieners en volwassenen op een speelse en actieve manier de vaardigheden luisteren, schrijven, lezen en spreken oefenen. Aan de hand van genres als drama, poëzie, stripverhalen, detectives, sprookjes, autobiografie en media worden 60 werkvormen gegeven die taaloverstijgend zijn, waarbij de nadruk ligt op de productieve vaardigheden. Per werkvorm staat aangegeven vanaf welk ERK-niveau die toe te passen is.

* **Als ik jou. Poëzie voor anderstaligen** (A. decavele, P. Schoenaerts en H. Van Loo), Garant, 2010.

Dit boek laat anderstaligen kennismaken met Nederlandstalige poëzie. De auteurs verzamelden gedichten van een twintigtal schrijvers uit Vlaanderen en Nederland. Bij elk gedicht staan leuke, speelse en creatieve opdrachten. Op de bijgevoegde gratis dvd zijn alle gedichten te horen en te zien.

* **Anders nog iets? Liedjes voor wie Nederlands leert** (J. de Vries en H. Van Loo), Boom, 2015.

Dit pakket (boek met cd) is bedoeld voor de grote groep taalleerders Nederlands. De liedjes over typische NT2-onderwerpen en de oefeningen zijn zeer geschikt voor beginnende en meer gevorderde leerders, jong en oud, laag- en hoogopgeleid. 'Anders nog iets?' is te gebruiken naast iedere reguliere lesmethode als aangename afwisseling in de les.

Atlas van de Nederlandse taal (editie Nederland / editie Vlaanderen) (M. Jansen, N. Van der Sijs, e.a.), Lannoo, 2017. Vertrekkend vanuit de vragen die elke taalliefhebber zich weleens stelt, probeert deze 'atlas' de wondere wereld van taal in het algemeen en de Nederlandse taal in het bijzonder op een boeiende manier in kaart te brengen. Waar ter wereld spreken mensen Nederlands? Wat betekent mijn familienaam? Hoeveel dialecten bestaan er? Waarom ergeren we ons zo aan dt-fouten? Enzovoort.

* **DigiTaal. Werkvormen voor het talenonderwijs** (M. Mesie e.a.), Coutinho, 2017.

Hoe kun je digitale middelen effectief gebruiken in de les? Wat voor werkvormen verzijn je eromheen? Voor docenten die met deze vraag worstelen, is dit een handig boek. DigiTaal is een verzameling van vijftig kant-en-klare werkvormen voor de taallessen. Ze zijn ingedeeld op ERK-niveau en bevatten telkens een voorbeeld voor uitbreiding naar een hoger taalniveau.

* **Lachland. Puzzels, raadsels en spelletjes voor wie van Nederlands houdt** (P. Schoenaerts en H. Van Loo), Garant, 2016. Een boek met veel humor, speciaal gemaakt voor wie Nederlands leert (tieners en volwassenen). Met cartoons van Kamagurka. De oplossingen staan achter in het boek.

Nedbox (online)

NedBox is een gratis website in Vlaanderen om Nederlands te oefenen via tv-fragmenten en krantenartikels. NedBox is een samenwerking tussen verschillende organisaties, met de KU Leuven als promotor. Het Europees Integratiefonds en de Vlaamse overheid ondersteunen het project.

WOORDENBOEKEN

* **Basiswoordenboek Nederlands**, Van Dale, 2016.

Voor kinderen vanaf 10 jaar. Circa 30.000 trefwoorden, met veel voorbeeldzinnen. Bevat ook woordenboeklessen om beter te leren opzoeken in het woordenboek.

Pocketwoordenboek Nederlands als tweede taal (NT2), Van Dale, 2017.

Bevat 15.000 trefwoorden, waarvan de belangrijkste 2000 gemarkeerd zijn. Eenvoudige definities, veel illustraties en informatieve teksten over de Nederlandse en Belgische samenleving. Bestaat ook online om o.a. de uitspraak te horen met een noordelijk of zuidelijk accent.

Thematische Woordenschat Nederlands voor Anderstaligen, Intertaal, 2017.

Bestaat uit 25 hoofdstukken waarin de woordenschat thematisch gerangschikt is. Bevat circa 6000 trefwoorden, onderverdeeld in basis- en vervolgwoordenschat. De 1000 frequentste woorden zijn gemarkeerd. Eenvoudige definities, veel illustraties en extra informatie over taal en cultuur. Met alfabetisch register.

Van Dale Beeldwoordenboek, Van Dale.

Aan de hand van illustraties kunt u snel de juiste woorden vinden. Er zijn verschillende uitgaven, met woordenschat in o.a. het Nederlands, Frans, Engels, Duits, Turks en Arabisch.

Woordenschatwijzer. Basiswoordenschat Nederlands voor anderstaligen, Intertaal, 2010.

Zes geplastificeerde A4-pagina's met de basiswoordenschat van het Nederlands, thematisch gerangschikt, met vertaling naar het Engels. Handig voor beginners.